

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Journalen van Gedaene Tochten - Cod. Karlsruhe 479

Gysels, Artus

[s.l.], 1638

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-145088](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-145088)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Dutch, covering the majority of the page.]

Zijt op Hant te Zeraatlagen
 Zijt 5 maact haandachs emorgens is de heer Zwijsen met
 de meete sacht ter rede voor Lucieka wot gearis
 deet

presentatie deden niet vertouwen dat de restteende oerh.
 haast zullen volgen
 byndelgft naar veel dinsten heeft zyne & haar aandrang
 van alle gemen geaccepteert ende goet beloof by
 allen metten dat haar voor allen gijde zyn gebid
 aangaende den verzoeken van taly heeft zyne & geseyt
 met de heeren overmeesters te sullen spreken. Daar is
 al dan rapport te verwachten haeden ende is afgede
 vergaderinge geschehen.

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 weelde haar & aancomeft van zyne & ende den waarem
 bericht is is geworden, de weelde weder komen kapoten
 eate Oranq. Endt de saak soude ptticharen, Ende zyne
 & haar meeninge te weten oer

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 was te tarderen ende t onbestaan wat mede van
 aanvang alsoo zyne & allhuwettlyke daer van meening
 van doortontwaen de gerregeran Rossenre ende een
 getgeonden t selu naar Lucica te dephieren, ende
 heeft ten respecte t sachtal die op een laer wal lach.

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 sacht naar huetolama. Berreyht
 ook avont zyn affscheyt gemenen heeft ende niet de
 legers met water gewet sodat & ff. Gijde tegens
 temptoor zynde, overgenomen, ende de mede arbachte.
 sacht Motha haat onvertuschen alle de sagon marwe by
 vergaderinge geschehen.

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 was te tarderen ende t onbestaan wat mede van
 aanvang alsoo zyne & allhuwettlyke daer van meening
 van doortontwaen de gerregeran Rossenre ende een
 getgeonden t selu naar Lucica te dephieren, ende
 heeft ten respecte t sachtal die op een laer wal lach.

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 was te tarderen ende t onbestaan wat mede van
 aanvang alsoo zyne & allhuwettlyke daer van meening
 van doortontwaen de gerregeran Rossenre ende een
 getgeonden t selu naar Lucica te dephieren, ende
 heeft ten respecte t sachtal die op een laer wal lach.

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 was te tarderen ende t onbestaan wat mede van
 aanvang alsoo zyne & allhuwettlyke daer van meening
 van doortontwaen de gerregeran Rossenre ende een
 getgeonden t selu naar Lucica te dephieren, ende
 heeft ten respecte t sachtal die op een laer wal lach.

by 2d: sijn goede naar Eupha ende onamalo geseonden doer
 was te tarderen ende t onbestaan wat mede van
 aanvang alsoo zyne & allhuwettlyke daer van meening
 van doortontwaen de gerregeran Rossenre ende een
 getgeonden t selu naar Lucica te dephieren, ende
 heeft ten respecte t sachtal die op een laer wal lach.

In Loeben aespereert de Hebbende tegenwoordich haar weere lare
 te erkennen vonden gansen nader tanschen staat te reesen
 met presentatie van aff te komen en hun woonplaats als
 noeren beilden te beghyphen doch onder reasert dat de saake
 van kactialy behoort of mach aan geseen worden alsoo met
 aeken hy maer alle de hoopen aant sellicke ghyngen schude
 zyn die sy seer weeten dat de gantse schude op zynen
 half hebben geworpen. troelck by presentie Examinatier
 weder syde zoude besonden worden, maer doeren te de oorsaa
 met verschynen, dan zyn onder tusschen ende voor neement
 Bares de weide te eenemaal huerlyck, daar toe de gemeene
 man seer genegen is, zy comparenten vertrouwen dat dat
 den gevingen kactialy zoo ten Respect van zyn Ouderza.
 gedaene diensten, ende door wuns Inndel de naderhandt in
 possessie van ambogna zyn als ander deels ouermits zyn donck
 heyt hem zyne decommittende faulde liden gremmeert
 worden, waer voren sy comparenten, alle trouwen nederlaan
 staat beboeren, soo syne te hem liden hier of diende dat de
 finale Resactie van kactialy met aemien kactialy mosten
 geschieden, verharven tegenwoordich noch ontydich daar aff
 te spiecken, hebben wederom aentwoort dat sucke orde.
 staqu van zyn knaeren en gebeder by de He. Gouverneur
 Generaal door gesanten haar optrecht meeninge te onsuvaert
 te betonen versoucken dat kactialy op te gimprou hietom
 heertens gelaten worden, om haar nagelen ende schuden
 op zyn rekt te betalen, ende hy daar van kennis hebben
 hem waer beilden in ether woon stalle aecomien zyn waer
 toe wet stel tot het eynde haare gersoncken met syne
 naadt overtegeen, aat vander onderstaen liden, Om d'and
 same negerys van gemelte tot de weide onwylliche hoopen
 aff te treden

Hoop op een ende t'ander wederom enige debatten vullen hebben
 zy aalkigeert dat verhoopt hebben, kactialy datelyck
 op zyne te gimpste overlaecart soude zyn geworden, alsoo
 de He. Gouverneur vanden Heuvel zueck appresentie
 haadt waer haer schuden kactialy haaden affquam
 ende haar staekte opt geberghre kactialy waer aff zyncom
 paranten tegenwoordich wedgunde bonen gemelte negerys

Verreemag van sommige Dyons en Lunangh verhaalde dat
 een orangh Boelangh ter nauwer noot e wat nuts de afpuyten
 op desen toevaryn gevalen anhaara naar huys gelaggeftens.
 hun voorderen last kufft om van syne & te vernemen off syne.
 & noch by de propoosten met den orangh Boelangh tiffte van
 aartfche veragdelingge, veegens de Janu Negere mit
 hucies gehoude, sprichtelyck persisterden, by alden dae
 vaas den diaang. Boelangh ende andere orangh op sypel
 van meemge metten ceften aande looge te comen ende met
 tyne & oick de vrede naer te spreken. waer door syne &
 deantwo is dat verorden met veel vordige veem haare de
 geer meemge vana & off Gouverneur Generaal, staen
 naem van shiva en staen Gouverneur voer de talle ende bt
 haar eygen verstaen anderden haet, waer op haer altyt
 te verstaen hebben verhalven by alden in eenige naader
 conferatio verbe comen, dat swaer metten ceften metten
 geschuen, alsoe syne & tot noch toe genoechzaam met verorden
 drie parnasien van geade wt omptop gehoude in waas geveest
 ende derhalven in meemge vana te vercreken.

fig 25

fig 26

Heeren.
 staen. snergens arriveet het sacht lotha van lucilla derhaer
 syne & om oentijt te versuygen datlyck en boode naar.
 sypel veruethrichthaest om syne & aanstande vercreck te
 waarschouwen, ende haer met en off te vraghen off noch yts
 haaden te communiceeren, dese weder comende, id portiere.
 dat alle d orangh vergaert waeren, ende naar gemme.
 Resolutio van aff te comen, ende van andere onbillighe te.
 separaeren, metten maetcaai te crnicken besich vort.
 verhalven den orangh Boelangh Amsoys vercrecklyck
 gtreck tot meegen gelthfen wite staen affwaer aasament
 worden aff comen en tyne & haare mitkie te kenne te gaen
 zude haer door syne & of hope van nyne noch yts goets te
 vercricken.

maamgch des morgens ompaert inde looge den orangh
 Boelangh metten d orangh van sela, Notwaly, samals,
 Ely, sayfise, massajpel, waerka, ende gwaete vanda vout
 Campen samabuteccnessin tegen vordich gesamentelyp.
 sypel woonachtich hun vorderen was in substantie dat
 val van sypel haer stonde ghade aneemng, der fletteren

Door de zy hoorden ende voornementen den orang
 wel rasche passuatie affgeschuikt ende te inge ghehouden
 de wetke hy verlaade athenis te wesen van alle de onnutten.
 Du over de hietoren ontstaan zyn
 weder was hy aevangen in hoep dat hem tot verlichtinge soude
 dienen, so die van hietore weder haar schuldigen Lichtgietar
 van alsof deselwe door syn quade instumenten als geseytis
 vermindert worde, hadt hy aevangen veragden om den orang
 te leven in den kerten, instmenten de ketter te syn soo en
 bas wickt noch aevan weet, als dat f aevant off mogenden.
 aemsterker staat van hietore door syn quade bester de soude
 gemineet worden.
 Gelegenhty om suete te verlogen Loue hem niet ontraec
 selfs was en van syn dawaat tegenwoordich die freytrot
 ritten, op syn beel presentieden
 waerlyck versocht hier op syn e adygs methoep dat syn e dit
 door neemen aevaren so den
 over dat voor aeven van kactialy was syn e: see verwondert
 end heff hem godelyck geantwoert
 dat sich behort te schaken tworgande zyn e voortstragen.
 de Nederlanders waeren van sulcken aart niet dat ymandt licht
 vradelyck te vermoeden Loue toestaan, end haar wylcken
 naam daer door besmetten.
 onder de nederlanders worden alle misdaen by wegen van Justitio
 end niet moedelyck openbaert, twelck hy aevangen hy
 alreys an hem selve konde bemercken, end niet daer
 noch naader zoud bevinden so waard an syn e niet voegels
 en saack tot f staand is onse lofelycke gevoente duwrt
 weder strecken
 ofter by alle den door syn vrueden ende aaihangh ics tot wel
 gaaven vand hietoren konde practiseren dat syn e llike
 niet onangenaam Loue zyn
 een voornement daer naer verhaald worde dat den orang boelary
 de welcke de priede na syn segen wy wat beslot socht
 te bevindren, door de hietoren hoorden op esen bewaary
 daer over aemoetsaam in artet durt ghehouden
 by 245. f. teghen midach vercken enige stanten van fipel
 wegmien orang. f. evelangh. end aelaa by en ysoner
 Negers doen boedelike groeten is an zyne e met

comen dat met gepasseerde en gevallen hebben maar dat
gemenetes of een veruamp de saak overleggen ende daar
op naer besaatslagen vinden

dit rapportense orangge daer tyne & Boelana, secretvor
geven te later geboven

fig 21: woondaer hebben niemant vande hie hoeren veruamp
dan waren gesamenten om te besaatslagen, weder naar bove

vertracten
legens den vromt artweert alhoer en salou van Huetlumma

de selve quam den orangge samabuthemessen die deest
stact weder by andere gelyc, met haet konen konen

Gemelede salou veruampen was deest of H. gouverneur van
voor lucilla, om eenich volck derre waerts te boden veruamp

ende huyt tyne & de selve bito weder over gesonden

fig 20: onderdaer des smogens saken den dat etwa twee salou
van voor luerke, onder seyl wetck gepresumert wert te

waren dat deest H. gouverneur of H. tanschuyven van tyne &
naer em belle lisside orangge, op de waert waar aff gesonden

tegen den Midaer h. quamen eenige van essen waawingje gesonden
aan de loage hadden besotchap aan tyne & met versouf dat

noch 2 a 3 daagen geluffden te vertoren, alsof den amische
lant Raat aldaer verdaert was om oider f. Romt vande

weide te lutt haeren, weder aff tyne & huij resolutive souden
te water doen den gelyc aff gesonden der haade vortor

dat aldaer onder de hoefden Minnuratie was de vrede deest
Neder landers met opperrecht gemeynt wert, der oorsaake van

teve, orangge de wetcke deest H. gouverneur vanden
steuert op de apertentie van actlyly dauten eenige

schult mede genomen aait dit gebacht ende gadaar
in bestinghs, waeren gesloten in wetcke scrystuyt noch

fig 19: vrydath ontrenten Midaer quamen wederom an af
gesonden van essen waawingje ende was een tyff geygen vanden
geuangen factlyly: de wetcke by tyne & gehoort tyne &
recht vande hietorse sloofen, aff gesonden te tyne, om
syn & aante dueren, dat huij lutt hamege geynduht was
huer in bestande dat naar wet gebatten met forse deest
weeren, aff te koemen, off tot een absolute vrede staan
soo lange factlyly ingedumckens wert gehouden maar dat

Ant Aan vromde potentaten en hooght hadt te veraklineeren
 hooft dat nomenlyck den eyvanen Cap: Herto, voortbeluyt
 der vrede, los ende lyber gittelt te wesen, versochten, sy waeren
 ommeert du oene, de welcke sy yn eyvanen metaken ageroviert
 maer oerf over zyne oecommitteerde jante des bootschudichge,
 oordelt hebben. Daarlyck byde schuytels arte daeroff
 gteuekent du alreets den E: H: Gouverneur General, ende
 Heeren Raentes kanot gtevelt was gecomen, soo oerf conde
 aff meerten; de vrede, mette went gaen, om dan gelyck overde
 staet van factialy te beratslagen. Ten welken tynde syn L:ces
 tot noch toe ongedredeert was gbliven, sy konde oerf de schuyven
 ten oansen den eyvanen factialy niet als met ammen adygs
 offskudich verdoemen, off onschudich vygstellen wilde. Soerwaer
 dan van noede dat de hertoren van haar zyne gelyck desvourthpome
 want oerbergte aff eyvanen haar starcke gdear raseerde haar
 vromde vromplaten vrede in naamen, Ende tot haar eygan
 arlvraen soo danige oerpendente volgens vromde vromde
 misse met de neerlanders herten oerluten daer oer vromde
 grommen ende in toecomende oerpremeert vromde
 den Orange Soelana, heest vromde oer Soelane. Hertoren
 oerrecht rapoot te doen, Ende tyne E van hun vromde vromde
 te vromde, waer op de vromde vromde gteueert is.
 Soch voor en afkeer wylt de Soeic schuyven gteuen. Vanag Soelana
 seerter tyne E te kenne dat oer hertoren hooft den de vromde mit
 op rechtlyck meende, maer alleneck smuuelde oer oer vromde.
 vromde die daer toe was gecomen waeren, Enichants oer vromde
 te doen, Onder tusschen, thacken niet als vromde vromde te
 vromde, oersaecte dat soo veel als factialy in toecomende
 schudich waeren, toelct by dese gelegenthyt oer vromde Soeic
 vromde. Zoo dat sy vromde vromde, met oer vromde
 vromde oer van oeracht om te wesen off op tyne g vromde
 mocht te vromde gaen, en zyn vromde op tyne oer vromde
 Conditie tot affcomen van maeren. Op hooft, de vromde vromde
 zullen vromde, ende der hooft vromde vromde vromde
 vromde op zyne E kenne alle vromde vromde vromde
 take te vromde vromde vromde vromde
 oer oer vromde. Vanag Soelana, gteueert vromde
 oer oer vromde vromde vromde vromde vromde
 vromde, Ende zoo Soelana, van zyn vromde vromde vromde
 oer vromde gteueert, ende vromde vromde vromde vromde

Soek men lichtlyk kan ondersoeken, in agenen desen by hem
 konde gelyc tuerst offe naar gecomen worden.
 zy pretentien doen van den Nederlandtschen staat
 te willen syn maer daarom haer niet seruel endetene,
 maer subiect maken. delyc het jongste contractmaer
 brenghende was waer by mit anders konde beuicten off
 t waer de Nederlanders om de Enguiste ende met alle tyt
 te doen, Eynlyclyc sijn d'ouert van Oranje Soelangh mit
 den Naem van de Hethoese hoefden dat totten Gemraake
 goede niet Ende verstaen door en alle den gewangenen op
 Hetho herlieden in vreesomen vrydom toegestelt worde
 ende verlaeren geen goeder last van herlieden te
 hebben. —
 Jyne & heeft hie op geryplicheit datwel gewent hadthun
 Compentien soo gelyc tot de vrede te bespreken als
 de vreden segenworderh mede gelyc, dan haethet
 continge door f' assaut op Larcigno moeten verneemen
 soo hem de vrede Christaare, behooren soo fan telyc fortitit
 met deacht, welken mit verct gelyc te hebben swelct
 ten den eynde by gine & gelyc aan geuert word om hem
 Compentien haer soem vrede afsticht mit enden
 mit waer schouwinge, sulce naedieren mit mees most
 geschieden. —
 sijn t'endeeren van factlyc vrees hun ge
 gementes de Kert door rechtvaardige oorsaake was des hiet
 Ende dat hy selfs sijn ongeluck door soo veel schadelijcke
 besommes tot onder gelyc de hethoese mit gemein
 Nette herlieden ende goede vreeschouwinge op sijn
 hals had gedaen.
 waer nu te selver tyt enige fante door de h' Gouvern
 vanden Hethoese gelyclyc haden sy gelyclyc te
 vertruwen dat gem: Gouverneur door de h' f' m
 Gouverneur gelyc, soude moeten verneemen
 of soude oft mit d'ouert sijn men de Nederlanders oft
 der Hethoese staathoeden soucken te verneemen
 maer dat ter continge des toe stand ende plaatse voor
 in ende vreeschouwinge gelyclyc genouwen bewaert
 ende vreeschouwinge hebben: waer off het vreeschouwen van
 factlyclyc tot coempel diemende, die de vreeschouwinge want
 Landt

Soue nael. aart a eha sseste.
 op hie to sine stuoelama, ten tyde
 de H. stus gysels om d' stuoelken, I
 byverduen, aldaer geresidert hys
 1633

Maendach. May 12. Schwaburg, des avonds te syne. P. 4. aacht. Modia
 mede voertende den overnachten. op hie de stakken by van not hie
 voor luecke. Haer hie de overnachten. tot syne assistentie
 was goet gevonden. dat emig. Oranga vande Camer soude mede
 de richte varen. Rijk. Assesmer. de trets, ende sathahalat.

Dinsdach. May 13. Met gemel. Jacht des morgens voor hie de
 rewert syne. Hie sacht nessen d' Oranga mede loge aan land
 xwrecht. daer naer soeken agangen. op hie de aldaer mede
 bewaerde doen loeren.

Dinsdach. May 13. Met gemel. Jacht des morgens voor hie de
 rewert syne. Hie sacht nessen d' Oranga mede loge aan land
 xwrecht. daer naer soeken agangen. op hie de aldaer mede
 bewaerde doen loeren.

Dinsdach. May 13. Met gemel. Jacht des morgens voor hie de
 rewert syne. Hie sacht nessen d' Oranga mede loge aan land
 xwrecht. daer naer soeken agangen. op hie de aldaer mede
 bewaerde doen loeren.

Note